

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 88/03-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránya a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť P. T., bytom Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 438/93 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 438/93 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 438/93 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prieťahov.

3. P. T. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Žiline p o v i n n ý zaplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á uhradiť trovy právneho zastúpenia P. T. v sume 8 800 Sk (slovom osemtisícosemsto slovenských korún) advokátke JUDr. M. B. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd v Žiline j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 8 800 Sk (slovom osemtisícosemsto slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. S'ťažnosti P. T. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2003 doručená s'ťažnosť P. T., bytom Ž. (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

S'ťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, a to z dôvodu jeho nemajetnosti. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 88/03-13 z 26. marca 2003 bola s'ťažovateľovi ustanovená právna zástupkyňa advokátka JUDr. M. B., Advokátska kancelária, Ž. Ústavný súd priznal právne zastúpenie, keďže s'ťažovateľ o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom požiadal, toto ustanovenie odôvodňovali konkrétne pomery s'ťažovateľa ako osoby,

ktorá vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na úhradu právneho zastúpenia, a v jeho podaní nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pri výbere právneho zástupcu ústavný súd zväžil kritériá majúce vplyv na efektivitu poskytovanej právnej pomoci.

Uznesením č. k. III. ÚS 88/03-22 z 18. júna 2003 senát ústavného súdu prijal sťažnosť na ďalšie konanie, keďže táto spĺňala náležitosti uvedené v § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zároveň nezistil procesné prekážky, ktoré by podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bránili jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v doplnení podania z 27. mája 2003 uviedol, že podaním z 19. februára 2003 namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu v Žiline (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 438/93. Je toho názoru, že akékoľvek vyjadrenie okresného súdu nemá význam, pretože v jeho veci od roku 1993 do roku 1998 boli vytýčené iba štyri pojednávania, od roku 1998 nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie a vo veci nebolo doposiaľ rozhodnuté právoplatným a vykonateľným rozsudkom. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že znalci z odboru zdravotníctva rozhodli a bol vypracovaný i ďalší znalecký posudok, doposiaľ vo veci nebolo rozhodnuté rozsudkom. I keď sťažovateľ poberá dôchodok a svoj nárok si uplatnil ako nárok náhrady straty na zárobku počas práceneschopnosti a náhrady straty na zárobku po skončení práceneschopnosti pri uznaní plnej invalidity od 1. septembra 1992, už päť rokov okresný súd nekonal žiadne pojednávanie. Na sťažnosti z 13. januára 1999, 17. februára 1999, 8. júna 1999, 20. februára 2002 a 18. júla 2002 mu buď nebola daná odpoveď, alebo boli uznané za čiastočne dôvodné. Napriek tomu neboli vykonávané žiadne úkony.

Vzhľadom na to, že došlo k ustanoveniu právnej zástupkyne - advokátky, táto žiada uhradiť trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci a dve paušálne náhrady podľa ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) spolu vo výške 8 796 Sk, zaokrúhlene na 8 800 Sk.

Sťažovateľ v závere sťažnosti žiadal, aby ústavný súd rozhodol, že:

„1. Okresný súd v Žiline v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 8 C 438/93 porušil právo P. T., aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 438/93 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. P. T. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 200.000,- Sk (slovom dvestotísíc korún slovenských), ktoré je Okresný súd v Žiline povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu SR sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia P. T. na účet právnej zástupkyne ustanovenej Ústavným súdom SR, JUDr. M. B., a to v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

Sťažovateľ listom z 21. augusta 2003 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na ústnom prejednaní veci.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti listom zo 4. augusta 2003 vyjadril predseda okresného súdu, ktorý súhlasil s upustením od ústneho pojednávania veci. Uviedol, že „zo spisu je zrejmé, do kedy sa vo veci konalo a od kedy nastali problémy. Keďže Ústavný súd v inej veci rozhodol o nevyhlúčení sudcu z prejednávania veci kvôli výrokom na našu obranu, predpokladám, že argumenty môžem bez ujmy účastníka zopakovať aj v tejto veci. Úpadok nášho súdu nastal po roku 1997 (vytvorenie nových súdov), čo spôsobil štát, ktorý je teraz za to braný na zodpovednosť“.

Zákonná sudkyňa Mgr. K. B. uviedla, že predmetný spis jej bol pridelený 30. októbra 2001 rozhodnutím predsedu okresného súdu. Fakticky jej bol odovzdaný 8. novembra 2001. Predtým bol spis u troch sudcov a dvakrát u predsedu súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach. Do funkcie sudkyne bola zvolená 27. októbra 2000. Prevzala agendu C - 239 vecí z rokov 1990 až 1998, 144 vecí z roku 1999 a agendu E - 148 vecí z rokov 1990 až 1996. Po začatí vykonávania funkcie sudcu sa zamerala najmä na tieto staršie veci. Vzhľadom na ich zložitosť a potrebu vynaloženia dlhšieho času ich štúdia nedosahovala „tabuľkové hodnoty stanovené MS SR“, za čo bola aj postihnutá. Týmto spôsobom bol vlastne vytváraný nátlak, aby dosahovala hodnoty, čím bola nútená konať najmä v novších veciach a nemá dostatok času na študovanie starších vecí. Okrem toho v roku 2000 bolo na okresnom súde prijaté opatrenie, podľa ktorého sa všetky nové civilné veci zapisovali do registra Nc a do registra C sa zapisovali veci, ktoré nezniesli odklad. Od roku 2001 popri bežnom nápade začali prevládať všetky tieto veci z registra Nc a registra C, čím sa zvýšil celkový nápad a malo to aj vplyv na skladbu vecí, ktoré boli pridelované. Z jej strany je vynakladané maximálne úsilie konať v pridelených veciach. Ich počet je však taký, že nie je možné u nich konať priebežne. Vzhľadom na situáciu na okresnom súde sudcovia žiadali štátnu správu o jej riešenie a aj ona využila možnosť upozornenia v zmysle zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe týchto skutočností nedošlo jej zavinením k prieťahom v tomto konaní.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby

v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého v konaní o každom návrhu pred ústavným súdom, v ktorom navrhovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu (inú právnu) ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces z toho dôvodu, že všeobecný súd nekonal spôsobom ustanoveným v zákone, je nevyhnutné, aby boli najprv vyčerpané všetky právne prostriedky ich ochrany, ktoré sú navrhovateľovi dostupné (I. ÚS 1/97, I. ÚS 49/98).

Účelom priznania práva podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 26/95).

Sťažovateľ využil právne prostriedky, ktorých uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a opakovane podal sťažnosti okresnému súdu, Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), ako aj Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), a to bez toho, že by dosiahol kladný výsledok v podobe konania súdu.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95,

I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci, pričom na základe týchto hľadísk konanie o zodpovednosť za škodu na zdraví v služobnom pomere príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) hodnotí ako ťažkú vec, ktorá si vyžaduje rozsiahle dokazovanie a znalecké posudky z odboru zdravotníctva a ekonomiky.

Pokiaľ ide o druhé kritérium „správanie sťažovateľa“ v preskúmvanej veci, sťažovateľ poskytoval aktívnu súčinnosť súdu. Predkladal požadované doklady až na nepredloženie stanoviska, ktoré bolo súdom urgované 3. januára 1995.

Návrhom doručeným okresnému súdu z 21. júna 1993 sa sťažovateľ domáhal určenia zodpovednosti za škodu za zdraví. Veci bola pridelená sp. zn. 8 C 438/93 a viedla sa proti ministerstvu spravodlivosti, Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GR ZVJS“) a Ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže Žilina (ďalej len Ústav ZVJS Žilina“).

Dňa 28. júna 1993 dal sudca pokyn na pripojenie spisu a rozhodnutia posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia a požiadal Obvodný súd Bratislava II o výsluch odporcov v 1. a 2. rade.

Dňa 2. júla 1993 boli predvolaní zástupcovia odporcu v 1. a 2. rade na 26. júl 1993.

V spise na nachádza plná moc GR ZVJS zo 6. septembra 1993 (č. 1. 11) s prílohami (č. 1. 12 - 15), výsluchy dožiadaného zástupcu ZVJS zo 7. septembra 1993 na Obvodnom súde Bratislava II, ako aj riaditeľa Ústavu ZVJS Žilina.

Dňa 15. septembra 1993 boli právnej zástupkyňi navrhovateľa (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľa) zaslané opisy výsluchov.

Dňa 28. septembra 1993 si okresný súd vyžiadal opisy rozšírenia návrhu, ktoré mu sťažovateľ predložil 8. októbra 1993.

Dňa 20. októbra 1993 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie Ústavu ZVJS Žilina.

Dňa 4. novembra 1993 bol okresnému súdu predložený výpis zárobkov sťažovateľa.

Dňa 15. novembra 1993 bolo nariadené pojednávanie na 23. november 1993.

Dňa 17. novembra 1993 Ústav ZVJS Žilina navrhol výsluch dvoch svedkov.

Dňa 22. novembra sa telefonicky ospravedlnil zástupca ministerstva spravodlivosti (č. 1. 36).

Na pojednávaní konanom 23. novembra 1993 boli prítomní navrhovateľ a jeho právna zástupkyňa a zástupca odporcu v 3. rade. Odporcovia v 1. a 2. rade neboli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 1. decembra 1993 Ústav ZVJS Žilina predložil ďalšie doklady.

Dňa 2. decembra 1993 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru zdravotníctva MUDr. J. B.

Dňa 2. decembra 1993 okresný súd vydal uznesenie o súdnom poplatku za znalečné.

Dňa 21. januára 1994 okresný súd vydal uznesenie o pribratí konzultantov.

Dňa 30. marca 1994 bol okresnému súdu predložený znalecký posudok (č. 1. 50 - 73).

Dňa 15. apríla 1994 okresný súd vydal uznesenie o ďalších otázkach pre znalkyňu.

Dňa 2. mája 1994 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu v 3. rade.

Dňa 5. mája 1994 bola súdu doručená námietka ministerstva spravodlivosti (odporcu v 1. rade) k nedostatku jeho pasívnej legitímácie.

Dňa 6. mája 1994 bolo okresnému súdu znalkyňou doručené vyčíslenie spoločenského uplatnenia (č. 1. 94 - 95).

Dňa 7. júna 1994 okresný súd vydal uznesenie o priznaní znalečného.

Dňa 12. mája 1994 boli od odporcu v 3. rade vyžiadané ďalšie opisy vyjadrení, ktoré boli predložené 24. mája 1994.

Dňa 30. mája 1994 bola podľa úradného záznamu predložená dokumentácia Ústavu ZVJS Žilina.

Dňa 20. júna 1994 právna zástupkyňa sťažovateľa požiadala o vytýčenie termínu pojednávania.

Dňa 3. augusta 1994 bol vytýčený termín pojednávania na 13. september 1994.

Dňa 5. septembra 1994 navrhol odporca v 3. rade výsluch svedkov na pojednávaní.

Dňa 4. októbra 1994 sa konalo druhé pojednávanie, na ktorom bol prítomný sťažovateľ so svojou právnou zástupkyňou, ako aj odporcovia v 1., 2. a 3. rade. Pojednávanie bolo odročené pre práceneschopnosť sudcu.

Dňa 24. októbra 1994 bol vytýčený nový termín pojednávania na 22. november 1994.

Dňa 21. novembra 1994 odporca GR ZVJS prípisom namietol nedostatok svojej pasívnej legitimácie. Toho istého dňa bolo okresnému súdu doručené aj vyjadrenie Ústavu ZVJS Žilina k znaleckému posudku (č. l. 115 - 123).

Dňa 22. novembra 1994 sa konalo tretie pojednávanie za účasti navrhovateľa a jeho právnej zástupkyne, ako aj zástupcu Ústavu ZVJS Žilina. Právna zástupkyňa navrhovateľa žiadala predložiť listinné doklady, najmä námietku z 21. novembra 1994, aby mohla upraviť ďalší postup.

Dňa 3. januára 1995 okresný súd urgoval predloženie stanoviska navrhovateľa k dokladom a vyjadreniam ZVJS.

Dňa 24. apríla 1995 bolo okresnému súdu zaslané vyjadrenie navrhovateľa.

Dňa 26. septembra 1995 okresný súd nariadil kontrolné znalecké dokazovanie.

Dňa 6. októbra 1995 podal navrhovateľ sťažnosť proti tomuto uzneseniu.

Dňa 23. októbra 1995 bol okresnému súdu doručený prípis Fakultnej nemocnice Bratislava.

Dňa 26. októbra 1995 podal odporca v 3. rade sťažnosť proti kontrolnému znaleckému posudku.

Dňa 25. a 27. októbra 1995 boli okresnému súdu zaslané stanoviská odporcov v 1. a 2. rade.

Dňa 1. decembra 1995 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti.

Dňa 29. decembra 1995 krajský súd rozhodol o podaných sťažnostiach.

Dňa 21. februára 1996 znalec Fakultnej nemocnice Bratislava prevzal spis a 28. marca 1996 predložil znalecký posudok.

Dňa 24. mája 1996 si okresný súd vyžiadal potvrdenie o zárobku sťažovateľa.

Dňa 25. júna 1996 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru ekonomiky.

Dňa 17. októbra 1996 znalec oznámil, že požiadal o vyčiarknutie zo zoznamu. Napriek tomu ho okresný súd urgoval 16. januára 1997, 24. marca 1997, 7. mája 1997, 19. júna 1997 a 3. septembra 1997.

Dňa 4. septembra 1997 právna zástupkyňa navrhovateľa oznámila okresnému súdu, že znalec si ani neprevzal spis zo súdu. Následne okresný súd 10. septembra 1997 uložil znalcovi poriadkovú pokutu a 30. októbra 1997 určil uznesením iného znalca.

Dňa 20. januára 1998 odporca v 2. rade predložil okresnému súdu rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi.

Dňa 24. februára 1998 predložil znalec znalecký posudok z ekonomiky.

Listom z 10. marca 1998 si právna zástupkyňa navrhovateľa vyžiadala znalecký posudok, ktorý jej bol predložený až 21. augusta 1998.

Dňa 3. septembra 1998 zaslali okresnému súdu odporcovia v 1. a 2. rade vyjadrenie, že nie sú pasívne legitimovaní.

Dňa 4. septembra 1998 si odporca v 3. rade vyžiadal znalecký posudok a predložil doklady (č. l. 210 - 229).

Dňa 4. augusta 1998 sa konalo štvrté pojednávanie za účasti navrhovateľa, jeho právnej zástupkyne a zástupcu odporcu v 3. rade, ktoré bolo pre práceneschopnosť sudkyne odročené na 21. september 1998.

Na č. l. 232 spisu sa nachádza ospravedlnenie znalca z neúčasti na pojednávaní.

Dňa 27. septembra 2001 bola okresnému súdu doručená sťažnosť, ku ktorej sa vyjadril zákonný sudca.

Dňa 30. októbra 2001 predseda okresného súdu vykonal opatrenie o pridelení veci.

Na č. l. 238 sa nachádza výzva okresného súdu adresovaná navrhovateľovi na doplnenie návrhu.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa podieľal na prietáhoch nepredložením žiadaného vyjadrenia od 22. novembra 1994 do 6. júna 1995, keď predložil požadované stanovisko po 6 mesiacoch.

Okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na konanie bez zbytočných prietáhov garantované čl. 48 ods. 2 ústavy, keď nekonal od 24. apríla 1995 do 26. septembra 1995, teda 5 mesiacov, ďalej od oznámenia znalca 17. októbra 1996, že požiadal o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov, až do ustanovenia nového znalca 30. októbra 1997, teda 12 mesiacov, keď vykonával úkony nesmerujúce ku skončeniu veci, ako urgovanie znalca, pričom tento vôbec neprevzal spis zo súdu, čo vyplýva z oznámenia sťažovateľa zo 4. septembra 1997. Okresný súd taktiež nekonal od 24. februára 1998 do 4. augusta 1998, keď sa konalo pojednávanie, t. j. 5 mesiacov. Od 4. augusta 1998 okresný súd vo veci nevykonával žiadne úkony, ktoré by smerovali ku skončeniu veci, až do predloženia spisu ústavnému súdu, t. j. 11. augusta 2003. Prietahy okresného súdu teda spolu predstavujú 82 mesiacov.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže k porušeniu základného práva došlo nekonaním okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 438/93, ústavný súd mu prikázal konať.

Sťažovateľ požadoval primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, ktoré odôvodnil dĺžkou prietáhov a stavom právnej neistoty.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 citovaného zákona má primerané finančné zadosťučinenie povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľa a vyslovil porušenie jeho základného práva a prikázal okresnému súdu, ktorý jeho právo porušil, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov. Dovršením opatrení smerujúcich zo strany ústavného súdu k odstráneniu stavu právnej neistoty bolo i priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 60 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Výšku zadosťučinenia stanovil ústavný súd najmä s ohľadom na zistené obdobie nečinnosti okresného súdu a na vyššie uvedené kritériá riešenia zisteného porušenia základných práv, pričom vychádzal zo súdneho spisu a predložených vyjadrení.

Vo zvyšnej časti ústavný súd návrhu nevyhovel.

Právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala uhradiť trovy právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 16 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. za dva úkony právnej pomoci po 4 270 Sk a dva režijné paušály po 128 Sk, spolu 8 796 Sk, ktoré sa zaokrúhľujú na 8 800 Sk.

Pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnou zástupkyňou sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ bol sčasti vo veci úspešný, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 citovanej vyhlášky, ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd je v zásade nevyjadriteľná v peniazoch a je nezameniteľná s primeraným finančným zadost'účením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľa na jej účet vyčíslené trovy vo výške 8 800 Sk. Ústavný súd zistil, že vyčíslená suma trov právneho zastúpenia neodporuje platným právnym predpisom.

Keďže ústavný súd po splnení podmienok ustanovil sťažovateľovi právnu zástupkyňu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, uložil Kancelárii ústavného súdu uhradiť ustanovenej právnej zástupkyňi trovy právneho zastúpenia.

Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde sa na konanie pred ústavným súdom použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zároveň uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia na účet ústavného súdu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov ústavný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2003